

Universitätsbibliothek Wuppertal

**DIONYSII || LAMBINI MON-||STROLIENSIS RE-||GII
PROFESSORIS,|| IN || Q. HORATIVM FLACCVM EX FIDE
ATQVE || AVCTORITATE COMPLVRIVM LIBRORVM
MANV-||scriptorum à se emendatum, et aliquoties
recogni-||tum, ...**

Horatius Flaccus, Quintus

Frankfurt/Main, 1577

Ode 32

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1066](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1066)

A *mittit ebur.* sed cui sunt inauditi elephantum Indici? **LIRIS.]** Campaniæ fluvius. mendosè autem scribitur per y in quib. cod. de quo plura ad illum locum, & innantem Maricæ littoribus ten. **Lirim.** Od. 17. lib. 3.

MORDET] alluit. tralatio est. *Lambit.* sup. Od. 22. alia tralatione. sic Lucret. lib. 5. *Et ripas radentia flumina rodunt.* & Virgil. lib. 8. *En. ego sum, pleno quem flumine cernis Stringentem ripas Et pingua culta secantem.*

PREMANT] amputent presso pollice, vel uas cultello abscissas in torculari calcant, & premant. sic ferè Virgil. 1. *Georgic.* dixit falce umbras premere. *Et ruris opaci Falce premet umbras.*

CALENA FALCE.] cultello falcis instar incuruo. Calena autem à Calibus. vt sup. Od. 20. *Vinum Calenum.* falce autem Calena, qua vitem premant domini, vinum Calenum vult significari, vt Od 20. per vnam prælo domitam Caleno vinum Calenum. sic Propert. *Vinâq. fundantur prælis elisa Falernis.* Idem Horat. per amphoram Læstrygoniam vinum Formianum vult intelligi Od. 16. lib. 3. *Nec Læstrygonia Bacchus in æphora Languescit mihi.* quæ sunt obseruata à Passeratio.

B **EXSICCET]** exhauriat, ebibat. hypallage. dicimus enim exsiccare cullos, & pocula. vt Sat. 6. lib. 2. *Siccæ inæquales calices conuina tribulis.* **Q.** Cicero ad Tiron. lib. 16. epist. *lagenas etiam inaneis obsignabat, ne dicerentur inane aliqua fuisse, quæ furtim essent exsiccata.* Priscianus lib. 2. scribit, *ex.* ante *C.P.Q.S.* manere integrum: verum tamen, ne offendahtur aures, S. elidi. quod si verum est, scribendū *exiccet.* ego tamen *exsiccet* scribendum censeo: & cur censeam, causam afferre possum.

CVLVLLIS] poculis, calicibus. epist. ad Pis. *Roges dicuntur multis urgere culullis, Et torquere mero, &c.* sed cululli erant initio fictiles, & in sacrificiis tantum vtilis, vt vult Acton. Alij volunt culullos, à culleis dictos per diminutionem: neq; tamen pocula, quibus in conuiujs vterentur, fuisse negant.

C **VINA SYRA REPARATA]** Franc. Duarenus, iurisconsultus clarissimus, qui nuper morte immatura nobis ereptus est, lib. 1. anniuers. disputation. hunc locum sic explicat: *vina que sint emta nummis ex venditione Syra mercis refectis:* idq; confirmat testimonio veterum iurisconsultorum: apud quos *parare* pro *emendi* verbo in vsu est. sic & M. Tullius vsurpat cum alibi, tum in orat. pro Flacco. *Sitam te Crassi agri delectabant, hic alicubi in Crustumio, aut in Capenati parauisses,* & Horat. Saty. 3. lib. 2. *seruos ve tuos, quos are pararis.* quemadmodum autem redimere pro eo, quod est emere, ponere solemus: ita & reparare, pro parandi verbo ab Horatio vsurpatum est: vel reparata dictum est pro, permutata: quod idem valet vt supra docuimus. aliter vsurpauit Ode 37. huius lib. ibi, *nec latenteis Classe ita reparauit oras,* vt suo loco dicemus.

DIIS CARVS IPSIS] argumentum est à consequentibus. ter, & quater in anno mare Atlanticum saluus nauigat: ergo Diis carus est. fieri enim

non potest, vt quisquam tam secunda nauigatione vtatur sine Deorum immortalium beneficio ac benignitate: quemadmodum neque cuiquam res aduersæ sine eorundem ira, aut certè voluntate accidunt. quod ita esse Theognis ostendit. *Οὐδεις ἀδρόπων ἔτ' ὀλβιος, ἔτι πειρηθὲς, Οὐτε κακὸς νόσφι δαίμωνος, ἔτ' ἀγαθός.* id est, Nullus mortalis neque diues, neq; pauper. neq; malus, neq; bonus sine deo est.

IMPVNE] sine vlla iactura, sine naufragio sup. Od. 17. *Impune tutum per nemus arbutos Quærunt latenteis, &c.*

ME PASC. OLIVÆ.] sic Odexi. epod. *Non attagen Ionicus incundior, Quam lecta de pinguisimis Oliuaramis arborum.*

CICHOREA] cichoræa est numeri multitudinis *κίχρηια* à singulari *κίχρηιον*. e, autem ex diphth. ei longum est. vide Prisc. lib. 2.

LEVE S] quæ ventrem grauem leuant: non vt quidam, inemta, aut contemta: quamquam iudicet lector.

MALVÆ.] sic Od. 2. epod. *aut graui Maluæ salubres corpori.*

FRVI PARATIS] semper Horat. vsu bonorum partorum commendat: quod pluribus verbis alibi ostendemus.

VALIDO] omnium enim rerum humanarum optimum est valere, proximum pulchritudo, tertium vires corporis, quartum diuitiæ. Vulgarissimus est apud Græcos hic senarius *ἔκ ἐσθ' ὕγιαιας κρείττον ἔδεν ἐν βίῳ.* id est, Bona valetudine nihil est in vita melius.

LATOE] ὁ Apollo, da mihi, vt possim firmus & validus bonis quæsitis & partis frui. La toum dixit à Græco *λητώος.*

INTEGRA CVM MENTE] humanitatem ex homine exiit, homoque esse desiit, tamen si hominis figuram, & speciem gerat, qui sana mentis non est. Nam neque homo quicquam in seipsum mente melius habet, & vnusquisque nostrum mens est, vt docet Aristoteles in libris de moribus ad Nicomachum. Theognis autem nihil in nobis esse mente melius, nihil contra amentia grauius, aut molestius, ita declarat. *Γνώμης δ' ἔδεν ἀμεινον ἀνὴρ ἔχει ἐν γὰρ ἑαυτῷ, Οὐδ' ἀγνωμοσύνης Κύρην ἀνιπρότερον.* legendum autem, *Et precor integra, non, at precor.*

TVRPEM] inertem, vel inhonoratam, atque ingloriam.

Ode 32.

Barbiton, siue testudinem suam commendat.

*Poscimus, si quid vacui sub umbra
Lusimus tecum, quod & hunc in annu
Viuat, & plureis: age, dic Latinum
Barbite carmen,*

*Lesbio primum modulate ciui:
Qui ferox bello, tamen inter arma,*

Sive

A Siue iactatam religarat vdo

Littore nauim:

Liberum, & musas, Venerémque, & illi

Semper hærentem puerum canebat:

Et Lycum nigris oculis, nigróque

Crine decorum.

O decus Phæbi, & dapibus supremi

Grata testudo Iouis, ô laborum

Dulce lenimen, mihi cumque salue

Rite vocanti.

POSCIMVS] non est dissimulandum in omnibus ferè libris manu scr. reperiri, *Poscimur*.

VACVI] otiosi, feriat, *χορδαζοντες*.

LVSIMVS] id est, cecinimus, vel (vt Seruius) ad illum Virgilij versum, Tityro, *Ludere quæ vellem calamo permisit agresti* scripsimus: quod mihi minus placet.

LATINVM] cuius ego sum auctor, & princeps.

B LESBIO PRIMVM MODVLATE] id est, qui primùm modulatis, & distinctis sonis temperatus est ab Alcæo. vel quò primùm Alcæus vsus est. sup. Od. 26. *Hunc Lesbio sacrare plectro Teque tuasquedecet sorores.* & Od. 6. lib. 4. *Lesbium seruatepedem, meique Pollicis ictum.* vocem *modulate* ita accipio, vt sit participium *παθηκόν*. cuius contrari. immodulatus. de arte poet. *Non quibus videt immodulata poemata index.* vel sic: *modulate*, id est, qui Alcæo obsecutus, & gratificatus, cantus modulatos edidisti: qui ab Alcæo sumtus, vsurpatus, adhibitus es ad modulandos & canendos versus lyricos.

TAMEN INTER ARMA] omisit alterum, siue, vt sup. Od. 3. *tollere, seu ponere vult freta.* hoc modo. siue inter arma, id est, siue esset in castris, siue in aliquo portu constiterat à longa, & difficili nauigatione conuiescens. Constat autem Alcæum virum militarem, & bellicosum fuisse. Gessit enim bellum cum Atheniensibus, & maxime cum tyrannis. nam Pittacum tyrannum Mitylenis expulit. Od. 12. lib. 2. *Vtrumque sacro digna silentio Mirantur umbra dicere, sed magis Pugnæ, & exactos tyrannos, &c.*

RELIGARAT.] apto & vsitato verbo vsus est. sic Saty. 5. lib. 1. *ac misse pastum retinacula mulo.* *Nauta piger saxo religat.* & Cat. in nupt. Pelei. & Thet. *Perfidus in Cretam religasset nauita funem.* dissimile est illud sup. Od. 5. *Cui flauam religas comam.* Iam quòd ait Horatius hoc loco Alcæum virum militarem interdum res amatorias cecinisse, id testatur Cicero lib. 4. Tuscul. his verbis, *Fortis vir in sua rep. cognitus, quæ de iuuenum amore scripsit Alcæus?*

ET ILLI SEMP. HÆR.] Cupidinem. Neque ab hoc loco aliena, neque fortasse omnibus nota illa est fabula apud Platonem in symposio, qua nouam rationem affert, cur Veneri semper adhæreat Cupido. Scribit igitur Plato, nata Veneri Iouem natalitia Diis præbuisse, atque in eo

conuiuio cum ceteros Deos, tum Porum Metidis filium interfuisse: illum autem largius æquo potum, nectaréque ebrium, in Iouis hortos introiisse, ibiq; obdormiisse: Peniam verò (paupertatem Latini dicunt) quæ ad illud conuiuium medicandi gratia venerat insidias Poro egestate coactâ struxisse, & propter illum cubuisse, vt ab eo (si modò id consequi posset) grauida facta filium pareret: illam igitur à Poro compressam esse, atq; ex eo concubitu grauidam factam, Cupidinem peperisse: Inde euenisse, vt Cupido Venerem potius, quàm matrem, sequatur, illique ministret. Iam cum omnes ferè Cupidinem Veneris filium faciant, Sappho ab aliis dissidens è cælo & terra natum fingit, vt scribit Interpr. Apollon. in lib. 3. Argon.

ET LYC. NIGR. OC. NIGRÓQUE] nigros oculos laudabant veteres illi in pueris, & puellis. Catull. in Acmen. *Salue nec minimo puella naso, Nec bello pede, nec nigris ocellis.* & Horat. epist. ad Pisones, *Spektandum nigris oculis, nigróq; capillo.* Anacreon talcis suo Bathyllo oculos, & capillos depingi iubet. *Λιπαράς κόμης ποίησον τὰ μὲν ἐνδοθεν μελαίνας, τὰ δ' ἐς ἄκρον ἠλιώσας.* deinde paucis versibus interpositis, *Μέλαν ἔμμαι γερρόν ἐστο Κεκερασμένον γαλλών;* talem & sua puellæ comam esse vult. *Γράφε τὴν ἐμὴν ἐπαύρα, Γράφε μοι τρίχας τὸ πρῶτον Ἀπαλάς τὴ καὶ μελαίνας.* id est, *Mihi pinge meam puellam, Primùm comas tenellas, Nigrasq; pinge pector.* Itaq; quibus natura nigri non erant oculi, siue fæminis, siue maribus, fæminarum similibus, ij fuligine supercilia denigrabant. Arnob. lib. 2. aduers. Gentis: *Læminas pertunderent aurium, imminuerent fronteis limbis, fuligine oculos obrumbrarent, nec in formis erubescerent masculorum calamistris vibrare casariem.* Homer. *ἐλικώπας* Græcos appellat, id est, *μελανοφθαλμους*, seu nigris oculis, quamuis sciam etiam aliter accipi.

ET DAPIBVS SVPR. GR. TEST.] Itaq; apud Hom. *ἰλ. α.* Apollo cithara canit, cui Musæ voce respondent. *Δαίτωτ' ἔδ' ἐτι θυμὸς ἐδέυετο δαίτης ἔϊσις, Οὐ μὲν φόρμιγγος περικαλλέος, ἣν ἔχ' Ἀπόλλων Μουσῶν θ' αἰ' αἰεθὸν ἀμειβομένας ὀπι καλῆ.* id est, *Epulabantur, neq; quicquam eis deerat, quod comesse vellent: neque cithara, quam tenebat Apollo: neq; Musæ, quæ ei vicissim voce respondebant.*

DVLCE LEN. MIHI CVMQ.] cumque, & quandoque idem valent. quandoque autem apud hunc poetam sæpe pro quocumque ponitur, vt alibi dicemus. vno nunc exemplo contentus ero. Od. 1. lib. 4. *Et quandoque potentior Largis muneribus riserit amuli: Albanos prope, te, lacus, Ponet Marmoream.* sic igitur hunc locum explicat Porph. ô barbite, mearum curarum, ac molestiarum lenimen mihi suauis, ac iucundum, quotiescumque te euoco, salue. alij salue mihi. &c. ego cumque, puto accipiendum pro quouis tempore. hoc modo: salue duce lenimen mihi quouis tempore te vocanti.

AD ALBIVM TIBVLLUM.

Ode 33.

h iij Nedo-